

V Bruseli 24. novembra 2015
(OR. en)

14443/15

CULT 85
RELEX 957
DEVGEN 235

VÝSLEDOK ROKOVANIA

Od: Generálny sekretariát Rady

Dátum: 24. novembra 2015

Komu: Delegácie

Č. predch. dok.: 13645/1/15 REV 1 CULT 76 RELEX 871 DEVGEN 215

Predmet: Závěry Rady o kultúre vo vonkajších vzťahoch EÚ so zameraním na kultúru v rámci rozvojovej spolupráce
– závěry Rady (24. novembra 2015)

Delegáciám v prílohe zasielame závěry Rady o kultúre vo vonkajších vzťahoch EÚ so zameraním na kultúru v rámci rozvojovej spolupráce, ktoré Rady prijala na svojom 3 428. zasadnutí 24. novembra 2015.

Závery Rady o kultúre vo vonkajších vzťahoch EÚ so zameraním na kultúru v rámci rozvojovej spolupráce

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

1. PRIPOMÍNAJÚC, že v článku 167 ods. 3 a 4 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) sa Únia a jej členské štáty vyzývajú, aby podporovali spoluprácu s tretími krajinami a príslušnými medzinárodnými organizáciami v oblasti kultúry, a Únia sa vyzýva, aby zohľadnila kultúrne aspekty vo svojej činnosti podľa iných ustanovení zmlúv, najmä s cieľom rešpektovať a podporovať rozmanitosť svojich kultúr;
2. ZDÔRAZŇUJÚC, že kultúra vo vonkajších vzťahoch EÚ, a to aj v rámci rozvojovej spolupráce, je jednou z priorít európskeho programu pre kultúru¹ a následných pracovných plánov Rady pre kultúru², a že spolupráca naprieč sektormi je dôležitá pre zvýšenie súdržnosti medzi rôznymi politikami, ako sa to zdôraznilo vo viacerých nedávno prijatých záveroch Rady³;
3. BERÚC DO ÚVAHY, že v súlade s článkom 208 ZFEÚ sa politika Únie v oblasti rozvojovej spolupráce vykonáva v rámci zásad a cieľov vonkajšej činnosti Únie a že politika Únie v oblasti rozvojovej spolupráce a politiky členských štátov v tejto oblasti sa vzájomne dopĺňajú a posilňujú;

---

¹ Schválený uznesením Rady zo 16. novembra 2007 o európskom programe pre kultúru (Ú. v. EÚ C 287, 29.11.2007, s. 1).

² Najnovším je pracovný plán pre kultúru (2015 – 2018) (Ú. v. EÚ C 463, 23.12.2014, s. 4).

³ Najnovšie sú závery Rady z 26. novembra 2012 o správe kultúry (Ú. v. EÚ C 393, 19.12.2012, s. 8).

4. PRIPOMÍNAJÚC, že Organizácia Spojených národov prijala program udržateľného rozvoja do roku 2030⁴, ktorý obsahuje explicitné odkazy na kultúru vo viacerých svojich cieľoch, ako aj závery Rady zo 16. decembra 2014 o transformačnom programe na obdobie po roku 2015⁵, v ktorých sa uznáva, že kultúra, vrátane svetového kultúrneho dedičstva a kreatívnych odvetví, môže zohrávať dôležitú úlohu pri dosahovaní inkluzívneho a udržateľného rozvoja;
5. ZDÔRAZŇUJÚC, že EÚ sa riadi univerzálnosťou, nedeliteľnosťou, vzájomným prepojením a vzájomnou závislosťou všetkých ľudských práv, či už občianskych, politických, hospodárskych, sociálnych alebo kultúrnych⁶;
6. PRIPOMÍNAJÚC, že EÚ a jej členské štáty pristúpili k Dohovoru UNESCO o ochrane a podpore rozmanitosti kultúrnych prejavov z roku 2005 – a teda sa zaviazali k jeho vykonávaniu –, v ktorom sa zdôrazňuje okrem iného potreba zapojiť kultúru ako strategický prvok do rozvojových politík, a že kultúrnu rozmanitosť možno chrániť a podporovať, len ak sú zaručené ľudské práva a základné slobody;

JE PRESVEDČENÁ, že kultúra musí tvoriť súčasť strategického a prierezového prístupu k vonkajším vzťahom a rozvojovej spolupráci EÚ vzhľadom na jej zásadnú schopnosť posilňovať tieto politiky prispievaním k budovaniu dlhodobých vzťahov založených na medziludských kontaktoch, vzájomnom porozumení, dôvere a dôveryhodnosti;

SO ZRETELOM na príslušné oblasti právomoci Európskej únie a členských štátov, ako aj zásadu subsidiarity;

---

⁴ Na samite OSN pre udržateľný rozvoj (New York, 25. – 27. septembra 2015) bol prijatý program udržateľného rozvoja do roku 2030 („Transformujeme náš svet“) vrátane jednotného súboru globálnych cieľov v oblasti udržateľného rozvoja (SDG), ktorý nahradí miléniové rozvojové ciele (MDG),
<https://sustainabledevelopment.un.org/post2015/transformingourworld>

⁵ 16716/14.

⁶ Usmernenia EÚ v oblasti ľudských práv týkajúce sa slobody prejavu online a offline (9647/14).

ZDÔRAZŇUJE NASLEDOVNÉ:

Pokiaľ ide o kultúru v oblasti vonkajších vzťahov EÚ

7. S cieľom využiť potenciál kultúry ako významnej súčasti vonkajších vzťahov je nevyhnutné ísť nad rámec propagácie rozmanitosti európskych kultúr a zamerať sa na vytvorenie nového ducha dialógu, vzájomné načúvanie a učenie sa, budovanie spoločných kapacít a globálnu solidaritu⁷, ako sa odporúča v prípravnej akcii týkajúcej sa kultúry vo vonkajších vzťahoch EÚ⁸ a v správe o kultúre a vonkajších vzťahoch s Čínou⁹.
8. Je však potrebné lepšie koordinovať úsilie smerom k strategickému európskemu prístupu zameranému na konzistentné a súdržné začleňovanie kultúry do vonkajších vzťahov EÚ a prispievajúcemu ku komplementárnosti činností Únie s činnosťami členských štátov. Takýto prístup by okrem iného zahŕňal tematické a geografické priority, realistické ciele a výsledky, cieľové skupiny, spoločné záujmy a iniciatívy, ustanovenia o financovaní, účasť občanov a spôsoby vykonávania.
9. Strategický prístup na úrovni EÚ by zároveň umožnil, aby sa súčasné výzvy, ako napríklad migračná kríza, radikalizácia a xenofóbia, ničenie a ohrozovanie kultúrneho dedičstva a nedovolené obchodovanie s predmetmi kultúrnej hodnoty, riešili účinnejšie.

---

⁷ Tiež v súlade s uznesením Európskeho parlamentu z 12. mája 2011 o kultúrnych rozmeroch vonkajšej činnosti EÚ.

⁸ Prípravná akcia „Kultúra vo vonkajších vzťahoch EÚ“, ktorú inicioval Európsky parlament v roku 2012, sa uskutočnila v rokoch 2012 až 2013 s cieľom podporiť prebiehajúce úvahy a rozvoj v oblasti politiky na posilnenie úlohy kultúry vo vonkajších vzťahoch a podporiť ďalšiu prácu v tejto oblasti. Záverečná správa bola uverejnená v roku 2014, <http://cultureinexternalrelations.eu/main-outcomes/>

⁹ Stratégia pre vzťahy medzi EÚ a Čínou v oblasti kultúry. Správa expertnej skupiny pre oblasť kultúry a vonkajších vzťahov – Čína (november 2012).

Pokiaľ ide o kultúru v rámci rozvojovej spolupráce

10. Podpora súdržnosti politík je osobitne významná z hľadiska rozvojovej spolupráce, a to vzhľadom na dôležitú úlohu, ktorú členské štáty a EÚ zohrávajú v tejto oblasti, a tiež so zreteľom na program udržateľného rozvoja do roku 2030.
11. Kultúra je základnou zložkou ľudskej, sociálnej, hospodárskej a environmentálnej dimenzie rozvoja, a preto je kľúčovým prvkom udržateľného rozvoja, keďže:
  - dynamické kultúrne a kreatívne sektory, vrátane kultúrneho dedičstva, v partnerských krajinách môžu prispievať k znižovaniu chudoby, pretože sú významnými katalyzátormi rastu, zamestnanosti, sociálnej súdržnosti a miestneho rozvoja,
  - kultúra, ako aj podpora a rešpektovanie kultúrnej rozmanitosti, zohrávajú dôležitú úlohu pri predchádzaní konfliktom, budovaní mieru a zmierovaní v konfliktných a postkonfliktných zónach,
  - medzikultúrny dialóg podporuje lepšie porozumenie a uľahčuje nadviazať intenzívnejšie partnerstvá medzi zainteresovanými stranami,
  - nezávislé kultúrne a mediálne odvetvie je základnou podmienkou pre slobodu presvedčenia a prejavu, kultúrnu rozmanitosť, aktívne demokratické občianstvo a udržateľný demokratický rozvoj,
  - prijatie špecifických stratégií v oblasti kultúry a rozvojovej spolupráce vedie k účinnejším a udržateľnejším opatreniam vo veľkom počte sektorov.

12. Na to, aby sa úplne využil rozsiahly potenciál kultúry pre rozvojovú spoluprácu, by sa však mal vypracovať integrovanejší prístup, ktorý by zahŕňal uplatňovanie kultúrneho rozmeru v rozvojových programoch a vhodnú podporu subjektov v oblasti kultúry, prednostne na dlhodobjšom základe než vo forme jednorazových intervencií.
13. Takýto prístup by mohol byť založený okrem iného na týchto prvkoch:
- uznávanie hodnoty kultúry ako takej a ako nositeľa rozvojovej spolupráce,
  - vymedzenie, na základe spoločného chápania súdržnosti a konzistencie, praktických spôsobov, ako zvýrazniť kultúrny rozmer pri príprave sektorových rozvojových programov,
  - podpora štruktúrovaného a dlhodobého rozvoja kultúrnych a kreatívnych sektorov v partnerských krajinách, najmä pokiaľ ide o budovanie kapacít, riadenie kultúry a systémy duševného vlastníctva,
  - posilnenie úsilia na ochranu a zachovanie svetového hmotného a nehmotného kultúrneho a prírodného dedičstva,
  - presadzovanie úlohy vzdelávania pri posilňovaní pluralizmu, nediskriminácie, tolerancie, spravodlivosti, solidarity a rovnosti medzi mužmi a ženami,
  - stanovenie realistického počtu prioritných línií, ktoré možno pravidelne preskúmavať s cieľom mať jasnú predstavu o výsledkoch projektov a ich príspevku k udržateľnému rozvoju a zníženiu chudoby, ako aj k sociálnej súdržnosti, rastu a zamestnanosti,

- komplementárnosť medzi existujúcimi programami a schémami a nástrojmi financovania Únie, členských štátov a iných aktérov a prípadne zvýšenie príležitostí na podporu príslušných kultúrnych iniciatív,
- prístup zdola nahor, ktorý stimuluje národnú a miestnu zodpovednosť, zapája partnerské krajiny a angažuje všetky zainteresované strany, najmä MVO, občiansku spoločnosť a súkromný sektor.

14. Vzhľadom na budúce vykonávanie a monitorovanie cieľov udržateľného rozvoja programu 2030¹⁰ je osobitne dôležité reagovať rýchlo, aby sa zabezpečilo, že kultúra sa dostatočne zohľadní a bude môcť v tejto súvislosti plniť svoju úlohu.

PRETO VYZÝVA ČLENSKÉ ŠTÁTY A KOMISIU, ABY:

15. sa zúčastňovali činnosti *ad hoc* pracovnej skupiny, ktorú bude viesť Luxembursko. Táto skupina bude prispievať k príprave konkrétneho, podloženého, spoločného a dlhodobého prístupu ku kultúre a rozvojovej spolupráci.

S cieľom podporiť súdržnosť opatrení medzi príslušnými aktérmi na mieste bude táto skupina zhromažďovať a vymieňať si najlepšie postupy týkajúce sa kultúry a rozvojovej spolupráce a skúmať empirické dôkazy vplyvu kultúry na rozvoj.

Skupina sa bude stretávať v počiatočnom období 2016 – 2017, bude mať neformálny charakter a dobrovoľnú účasť. Bude otvorená pre aktérov zo sektora kultúry aj rozvoja, najmä pre členské štáty (predovšetkým súčasné a budúce predsedníctva Rady), Komisiu, Európsky parlament, relevantné medzinárodné organizácie pôsobiace v oblasti rozvoja a kultúry, partnerské krajiny, externých partnerov, najmä národné kultúrne inštitúty EÚ (EUNIC), ako aj platformy občianskej spoločnosti a MVO.

Výsledky práce tejto pracovnej skupiny sa predkladajú príslušným prípravným orgánom Rady, najmä v oblasti kultúry a rozvojovej spolupráce.

---

¹⁰ Najmä ciele č. 4 (úloha 4.7), 8 (úloha 8.9), 11 (úloha 11.4) a 12 (úloha 12.b).

A VYZÝVA KOMISIU, ABY:

16. posilnila kultúru ako osobitný rozmer intervencie v rozvojovej spolupráci,
  17. vypracovala a predložila – spoločne s vysokou predstaviteľkou Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku – Rade strategickejší prístup ku kultúre vo vonkajších vzťahoch na základe zásad uvedených vyššie, ktorý by okrem iného podporoval umeleckú slobodu, slobodu kultúrneho prejavu a rešpektovanie kultúrnej rozmanitosti a kultúrneho dedičstva.
-